

VREDEGERECHT VAN HET TWEEDE KANTON LEUVEN

VONNIS van 22 december 2015

Rolnummer 15A205

Rep. R. nr. /2015

Uitgifte afgeleverd

aan :

op :

BUR nr. :

Kosten :

De vrederechter spreekt het volgende vonnis uit in de zaak:

van: De **NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN**, naamloze vennootschap van publiek recht, met ondernemingsnummer 0203.430.576, en met zetel te Sint-Gillis, Frankrijkstraat 56

Eiseres

met als raadsman: meester S. BUTENAERTS, advocaat te Brussel

tegen: De heer

Verweerder

I PROCEDURE

1. De zaak werd ingeleid bij dagvaarding van 26 maart 2015.

Zij werd bij beschikking van 15 december 2015 voor pleidooien vastgesteld met toepassing van artikel 747§1 van het Gerechtelijk Wetboek. Op de pleitzitting van 15 december 2015 was eiseres geldig vertegenwoordigd door haar advocaat, maar verweerder was niet aanwezig, noch vertegenwoordigd, ondanks behoorlijke oproeping. Op vordering van eiseres werd de zaak behandeld en daarna in beraad genomen.

Gezien de vaststelling op basis van artikel 747§1 van het Gerechtelijk Wetboek, wordt dit vonnis geacht op tegenspraak te zijn, ondanks de afwezigheid van verweerder.

Er werd rekening gehouden met de laatste conclusie en met de neergelegde bewijsstukken van beide partijen.

De Wet van 15 juni 1935 op het Taalgebruik in Gerechtszaken werd nageleefd.

III BEOORDELING DOOR DE RECHTER

4. De partijen voeren in hun conclusies een ettelijke bladzijden tellende discussie over de vraag of zwartrijden met de trein nu al dan niet een misdrijf is en of de toeslagen die eiseres vordert voor elke keer waarop verweerder geen geldig vervoersbewijs kon voorleggen nu contractueel of reglementair van aard zijn. Deze discussies zijn echter niet relevant.

De enige relevante vraag is of op het reglement met vervoersvoorwaarden van de NMBS, dat laatst gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad van 13 maart 2012, en meer bepaald op deel 5, hoofdstuk D daarvan dat voorziet in een vaste schadevergoeding van 200 euro per inbreuk indien het treinsbiljet niet betaald wordt binnen de 14 kalenderdagen, al dan niet de wet op de marktpraktijken en consumentenbescherming (WMPC; thans opgenomen in het Wetboek van Economisch Recht) van toepassing is.

Algemeen wordt aanvaard dat de bepalingen uit de WMPC over de onrechtmatige bedingen niet alleen van toepassing zijn op de puur contractuele bedingen, maar ook op reglementaire voorwaarden, zoals deze die de verhouding tussen een openbare vervoersmaatschappij en een consument regelen (Arbitragehof 26 oktober 2005, *DCCR*, 2006, afl. 70, 49, noot STEENNOT; STEENNOT, "Tegenstelbaarheid van algemene voorwaarden en de bewijskracht van de factuur", in *Rechtskroniek voor de vrede- en politierechters 2013*, Die Keure, blz. 22 nr. 35).

Het Hof van Cassatie oordeelde recent nog (Cass. 6 mei 2014, P.13.1291.N) dat de artikelen 1.6, 31, 32 en 33 Wet Handelspraktijken en 2, 1°, 74 en 75 Wet Marktpraktijken (WMPC) van toepassing zijn op de bedingen in overeenkomsten gesloten tussen de NMBS en een consument met betrekking tot de toeslagen ingeval van het niet of niet-tijdig voldoen van de prijs voor het vervoer.

Ongeacht of de schadevergoeding die eiseres vordert nu contractueel dan wel reglementair van aard is, in beide gevallen kan eiseres dus enkel betaling eisen van haar reglementair opgelegde schadevergoedingen wanneer vastgesteld wordt dat het door haar eenzijdig opgelegde beding over de schadevergoeding voldoet aan de WMPC-regeling over de onrechtmatige bedingen, waaronder het wederkerigheidsvereiste van artikel 74, 17° WMPC (thans artikel VI.83, 17° van het Wetboek van Economisch Recht). Volgens dat artikel is een contractuele of reglementaire bepaling over schadevergoeding ten laste van een consument slechts geldig wanneer ook ten laste van de onderneming voor een vergelijkbare tekortkoming voorzien is in een gelijkwaardige schadevergoeding.

Dat laatste is kennelijk niet het geval: eiseres duidt immers niet aan dat in haar reglement bepaald is dat wanneer zij er niet in slaagt haar reizigers tijdig op hun bestemming te brengen (hetgeen haar voornaamste contractuele verplichting is), zij zich ertoe verbindt de daardoor geleden schade daadwerkelijk en substantieel (gelijkwaardig aan de 200 euro die zij aan de consumenten zonder vervoersbewijs aanrekent per treinrit) te vergoeden, en niet enkel de prijs van het treinsbiljet terug te betalen. Waar de reiziger een

Dat eiseres door deze fout schade heeft geleden valt evenmin te betwijfelen. Het personeel diende immers bijkomend te worden ingezet om betaling van de rechtmatige prijs van een ticket te bekomen. Door de weigering tot betaling van verweerder waren bijkomende administratieve kosten noodzakelijk door inzet van de dienst voor debiteurenopvolgingskosten.

De schadevergoeding strekt er, zoals het woord het zelf zegt, enkel toe de werkelijk geleden schade te vergoeden, en mag niet neerkomen op een private straf met een ontradend effect.

Een strikt mathematische berekening van deze schadevergoeding is bijna onbegonnen werk en ook eiseres heeft zich daaraan niet gewaagd, aangezien zij ervoor gekozen heeft de schadevergoeding forfaitair vast te leggen in haar vervoersvoorwaarden. Deze schadevergoeding dient in redelijkheid te worden bepaald, rekening gehouden met de noodzakelijke personeelsinzet van eiseres.

Gezien de veelheid van identieke feiten die verweerder op korte tijd gepleegd heeft (vaak zelfs twee op eenzelfde dag) moet een schadevergoeding van 50 euro per vastgesteld feit ruimschoots volstaan om de volledige schade te dekken. Het bewijs van grotere schade wordt trouwens niet geleverd.

Door verweerder was dus $115,90 + 700 = 815,90$ euro verschuldigd voor reiskosten en schadevergoeding samen.

Aangezien verweerder reeds 711 euro betaald heeft, dient hij het saldo van 104,90 euro bij te betalen.

7. Gelet op het ernstig overdreven karakter van de vordering van eiseres, maar ook op het feit dat de tegenvordering evenzeer afgewezen moet worden, past het 90% van de proceskosten ten laste van eiseres te laten.

Verweerder bewijst zijn financiële problemen niet, zodat daaruit geen middelen kunnen geput worden om de hoogte van de rechtsplegingvergoeding te herleiden tot het minimum. Het feit dat de vordering grotendeels ongegrond blijkt te zijn maakt de situatie evenmin onredelijk.

IV BESLISSING

De vrederechter veroordeelt verweerder tot betaling aan eiseres van:

- 104,90 euro in hoofdsom;
- de gerechtelijke intrest hierop aan de wettelijke rentevoet vanaf 26 maart 2015 tot op de dag dat de som volledig betaald is;
- de 1/10 van de hieronder opgesomde proceskosten van de eisende partij.

De resterende 9/10 van de proceskosten blijven ten laste van eiseres.